

ХШ Дшо
ЗБИРНИ ПОДАЦИ О
БОРЦИМА БРИГАДЕ

Бројни преглед

Организовано прикупљање података о борцима 6. пролетерске бригаде, који су се борили у њеним редовима у току НОР-а, трајало је неколико година. На овом послу било је ангажовано више десетина преживјелих бораца бригаде. Провјером података кроз документа која се налазе у Архиву Војноисторијског института у Београду; преко Општинских организација СУБНОР-а на цијелој територији Југославије, као и на основу сјећања преживјелих бораца бригаде, поименично је утврђено да се у редовима бригаде у току НОР-а борило 6.233 бораца, од којих 235 жена. Поименичан списак бораца, са основним подацима, објављен је у књизи „БОРБЕНИ ПУТ ШЕСТЕ ПРОЛЕТЕРСКЕ БРИГАДЕ“, која је изашла из штампе 1977. године, и он обухвата 6.020 бораца.

Накнадним прикупљањем података, у времену од 1977. до 1981. године, утврђено је да се у редовима бригаде борило још 215 бораца, чији се подаци сада објављују. Прикупљени подаци нису потпуни, за 22 бораца недостаје година рођења, а за 12 бораца, који се воде у евиденцији да су погинули, нема основних података.

Територијална попуњеност бригаде

Бригада је била попуњена са територије свих социјалистичких република и социјалистичких аутономних покрајина, односно са територије 106 општина,

Широм Југославије. Од укупног броја бораца са територије Босне и Херцеговине у бригади је било 2.690, Црне Горе 40, Хрватске 113, Македоније 12, Словеније 9, Србије 3.371, од којих са ужег подручја 2.776, Војводине 502, и Косова 93 бораца. Више од 100 бораца ступило је у редове бригаде са територије слиједећих општина: Бијељина 334, Брчко 113, Модрича 131, Рогатица 108, Сарајево 145, Соколац 183, Шековићи 330, Тузла 136, Власеница 213, Кнић 635, Крагујевац 470, Петровац на Млави 111, Смедерево 361, Титово Ужице 126, Земун 118, Жагубица 142, Гроцка 217, Рача 117, Пећинци 268.

Ступање бораца у бригаду по годинама

Од укупног броја бораца који су се борили у редовима бригаде, у 1941. години у НОВ је ступило 1.596 или 26,5 одсто, у 1942. години 762 или 12,6 одсто, у 1943. години 758 или 12 одсто, у 1944. години 3.065 или 47,4 одсто и у 1945. години 54 или 0,9 одсто бораца.

Социјални састав бригаде

Социјални састав борачког састава бригаде био је слиједећи: радника 1.083, земљорадника 4.354, ученика 438, студената 63, службеника 165, домаћица 102 и осталих занимања 30.

Национални састав бригаде

Према националном саставу у бригади је било: Срба 5.231, Муслимана 544, Хрвата 113, Црногораца 42, Македонаца 4, Словенаца 12, Јевреја 43, Албанаца 70, Југословена 139 и осталих 37.

Политичка организованост

Од укупног састава, у бригади су била 733 члана * КПЈ или 12,1 одсто. Од овога броја до августа 1942. у

НОВ је ступило 305 чланова КПЈ, а до краја 1942. јоп! 154 члана. У 1943. години у бригаду је ступио 191 члан КПЈ, у 1944. години 79 и у 1945. години 4 члана.

У бригади је било 168 кандидата за чланове КПЈ, а чланова СКОЈ-а 774, што значи да је у бригади било 27,7 одсто политички организованих бораца.

Подаци о женама борцима

Од 235 жена бораца бригаде, 1941. године ступило је у борбу 69, у 1942. години 39, у 1943. години 70, у 1944. години 56, у 1945. години 1 жена борац. По занимању је било 29 жена радница, 75 ученица, 6 студенткиња, 18 службеница и 107 домаћица. Према националној припадности: 163 Српкиње, 15 Муслиманки, 14 Хрватица, 4 Црногорке, 8 Јеврејки, 1 Словенка, 25 Југословенки и 5 осталих.

Кадрови бригаде

~ 1

Према функцијама које су вршили у бригади и другим јединицама, бригада је дала:

— *чесних руководилица*: 415 командира чета и 95 замјеника командира чета;

— *политичких комесара чета* 221 и 76 замјеника политичких комесара чета;

— *батаљонских руководилица*: 125 команданата батаљона и 47 замјеника команданата батаљона. Политичких комесара батаљона 93 и 53 замјеника политичких комесара батаљона, 20 обавјештајних официра, 64 интенданта батаљона, 34 референта санитета батаљона, и 31 руководилица СКОЈ-а у батаљону;

— *бригадних руководилица*: 24 команданта бригаде и 13 замјеника команданата ¹бригада, 31 политичког комесара бригада и 12 замјеника политичких коме-

сара бригада, 9 начелика штабова бригада, 5 чланова политодјела, 10 руководиоца СКОЈ-а, 17 обавјештајних официра, 18 интенданата, 2 команданта позадине бригаде, 21 референта санитета, 12 официра Озне и 2 шефа наоружања штаба бригаде;

— *руководилаца партизанских одреда*: 11 команданата партизанских одреда и 3 замјеника команданата одреда;

— *дивизијских и других руководиоца*: 4 команданта дивизија и 2 замјеника команданта дивизија, 6 политичких комесара дивизија и 2 замјеника политичких комесара дивизија. 1. командант корпуса, 6 начелника штабова дивизије и 2 замјеника начелника штаба дивизије, 1. политички комесар корпуса.

Једног обавјештајног официра одреда, 2 интенданта партизанских одреда, 5 обавјештајних официра дивизије, 5 официра Озне, 2 интенданта дивизије, 2 команданта позадине дивизије и 3 руководиоца СКОЈ-а дивизије.

Поред ових, бригада је дала 1 начелника штаба армије, 1 начелника штаба корпуса и по једног официра Озне, интенданта и команданта позадине корпуса.

У редовима бригаде борила су се 2 борца који су били чланови ПК КПЈ за Босну и Херцеговину, 13 бораца који су били секретари и чланови обласног и окружних комитета, 5 бораца који су били секретари и чланови среских и њима равних комитета КПЈ, 3 су били чланови ПК СКОЈ-а за Босну и Херцеговину, 7 чланови Обласног и окружних, а 4 чланови среских и њима равних комитета СКОЈ-а.

Из редова бораца 6. бригаде 3 борца су бирана за вијећнике Првог, а 10 за вијећнике Другог засиједња АВНОЈ-а, 23 за вијећнике ЗАВНОБиХ-а, 1 за вијећника АСНОМ-а и 1 за вијећника АСНОС-а (Санџак). Три борца 6. бригаде бирана су за предсједнике окружних, а 3 за чланове среских народноослободилачких одбора.

Бригада је дала 54 народна хероја Југославије, а 26 бораца бригаде унапријеђено је у чин генерала Југословенске народне армије. У њеним редовима борило се 7 другова који су били борци шпанског грађанског рата.

Подаци о погинулим борцима

Ослобођење земље дочекало је 3.880 бораца, од којих су 447 ратни војни инвалиди, а 560 су носиоци „Партизанске споменице 1941. године“.

Од 6.233 бораца, до сада поименично евидентираних, у току рата је погинуло 2.198, а 12 их је нестало, што значи сваки трећи. Од тога броја: 1.341 борац, 240 десетара и 617 старјешина, и то:

— 177 командира водова и 60 политичких делегата;

— 240 четних руководилаца — од којих 114 командира чета и 36 замјеника командира, 70 политичких комесара чета и 20 замјеника политичких комесара чета;

— 99 батаљонских руководилаца: од којих 32 команданта батаљона и 13 замјеника команданата батаљона, 20 политичких комесара батаљона и 14 замјеника, политичких комесара батаљона, 4 руководиоца СКОЈ-а, 3 обавјештајна официра, 9 интенданата и 4 референта санитета батаљона;

— 13 бригадних руководилаца: од којих 4 команданта бригаде и 1 замјеник команданта бригаде, 1 политички комесар бригаде, 2 руководиоца СКОЈ-а, 2 обавјештајна официра, 2 члана политодјела и 1 интендант бригаде;

— 8 руководилаца партизанских одреда: од којих 4 команданта одреда, 2 замјеника команданта одреда, 1 политички комесар одреда и 1 замјеник политичког комесара одреда;

— 2 дивизијска руководиоца: од којих 1 командант и 1 политички комесар дивизије.

Поред наведених, погинуло је још 18 руководи-
ца, који су се у току рата налазили на разним другим
дужностима.

Од наведеног броја погинулих бораца, односно
старјешина, 148 је погинуло у другим јединицама, и
то: 52 водна, 6 четних, 58 батаљонских, 11 бригадних,
2 дивизијска, 8 у партизанским одредима и 11 на дру-
гим дужностима, односно функцијама.

Погинули борци 6. бригаде рођени су: на терито-
рији Босне и Херцеговине 1.168, Црне Горе 13, Хрват-
ске 38, Македоније 3, Словеније 2, Србије 974, од ко-
јих са ужег подручја 771, Војводине 96 и Косова 2
борца.

ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА ЗА 213 БОРАЦА БРИГАДЕ ЧИЈИ
ПОДАЦИ НИСУ ОБЈАВЉЕНИ У КЊИЗИ „БОРБЕНИ ПУТ
6. ПРОЛЕТЕРСКЕ БРИГАДЕ“ (ПОДАЦИ НАКНАДНО
ПРИКУПЉЕНИ)¹⁰

Аксентијевић Александар, рођен у с. Гривац, Кнић, у НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Алемпијевић Александар, рођен у с. Драча, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у с. Петрово Поље код Бијељине;

Алемпијевић Алимпије, рођен у с. Драча, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у с. Петрово Поље код Бијељине;

Алемпијевић Алимпије, рођен у с. Драча, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у с. Петрово Поље код Бијељине;

Банковић Боже Миливоје, рођен у с. Славник, Бојник, земљорадник, Србин;

Барбиновић Димитрије, рођен у с. Плавна, Неготин. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. фебруара 1945. у с. Ораховица;

Бартуловић Димитрије, рођен у с. Плавна, Неготин. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 19. фебруара 1945. у с. Липовац код Зворника;

Берки Јозефа Јозеф, рођен у Старом Бечеју. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 6. маја 1945. у с. Лемеш код Бјеловара;

Богдановић Бранка Богољуб, рођен у с. Честин, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 4. марта 1945. у с. Обријеж код Бијељине;

Богичевић Илија, рођен у с. Брзан, срез крагујевачки. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. године у с. Дворови код Бијељине;

Божовић Радоје, рођен у с. Борчу, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 24. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Бранковић Милан, рођен у Пожаревцу. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 21. јануара 1945. у с. Брка код Брчког;

¹⁰ Архив Војноисторијског института, Београд, к. Р-П-25.

Бранковић Слободан, рођен у Пожаревцу. У НОБ ступио 1944., погинуо 21. јануара 1945. у с. Брка код Брчког;

Бркић Радослава Александар, рођен у с. Наталинци, Опле-
нац. У НОБ ступио 1944., десетар, погинуо 1. маја 1945. у с.
Јоховац код Бијељине;

Брујић Остоја, рођен у Оточцу. У НОБ ступио 1944., десе-
тар, погинуо 21. децембра 1944. у Новом Селу код Бијељине;
Цветић М. Павле, рођен у с. Гунцати, Кнић. У НОБ сту-
пио 1944., борац, нестало 15. јануара 1945. у с. Уловићи код
Брчког;

Чајковић Слободан, рођен 1926. У НОБ ступио 1944., бо-
рац, погинуо 18. децембра 1944. у с. Дворови, код Бијељине;
Челик С. Абид, рођен у с. Радовићи, Чајниче. У НОБ сту-
пио 1943., заставник, погинуо 7. фебруара 1945. у с. Куловићи
код Зворника;

Берајић Шерифа Мустафа, рођен у Челићу код Брчког.
У НОБ ступио 1945., борац, погинуо 19. априла 1945. у с. Ру-
шица код Славонског Брода;

Чопард Никола, рођен 1926. у Бјеловару. У НОБ ступио
1944., политички делегат вода, погинуо 30. децембра 1944. у
Угљевику код Бијељине;

Бурчић Драгослав, рођен у с. Драча, Крагујевац. У НОБ
ступио 1944., борац, погинуо 18. јануара 1945. у с. Брод код
Брчког;

Дајић Добривој, рођен у с. Брзан. У НОБ ступио 1944.,
борац, погинуо 16. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Дамјановић Милована Драгослав, рођен 1925. у с. Кова-
чевац, Младеновац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 19.
априла 1945. у с. Горња Врба код Славонског Брода;

Денић Сретен, рођен 1904. срез моравски. У НОБ ступио
1944., командир вода, погинуо 22. децембра 1944. у Новом Селу
код Бијељине;

Димитријевић Добросава Добривоје, рођен у с. Славник,
Бојник. Члан СКЈ, командир вода;

Докић Владе Тихомир, рођен 1920. у Бојнику, борац;

Драгановић Драган, рођен у с. Крњево, Велико Орашје.
У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 9. фебруара 1945. Дуге њиве
код Зворника;

Бокић Милосав, рођен у с. Рашковић, Гружа. У НОБ сту-
пио 1944., борац, погинуо 22. децембра 1944. у с. Попови код
Бијељине;

Борђевић Бранко, рођен у с. Рабровац, срез јасенички.
У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 2. фебруара 1944. у с. Мала
Обарска код Бијељине;

Борђевић Сокола Милован, рођен у с. Бублица, Прокупље.
Члан КПЈ, интендант батаљона;

Борђевић Паун, рођен у Драгачеву. У НОБ ступио 1944.,
борац, погинуо 21. децембра 1944. код Бијељине;

Борђевић Живана Петар, рођен 1908. у с. Врело, срез
тамнавски. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 19. фебруара
1945. у с. Челопек код Зворника;

Борђевић П. Предраг, рођен у с. Бањани, срез тамнавски. У НОБ од 1944., борац, нестало 5. фебруара 1945. у Бијељини;

Борђевић Петра Станиша, рођен 1906. у с. Бублица, Прокупље. Члан КПЈ, интендант батаљона;

Борђевић Пауна Станоје, рођен у с. Бублица, Прокупље, борац;

Боричић Драгослав, рођен 1911. у с. Драча, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., десетар, погинуо 18. јануара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Бурђић П. Љубомир, рођен у с. Броволи. У НОБ ступио 1944., борац, нестало 23. децембра 1944. код Бијељине;

Бурић Божо, рођен у с. Бурићи, Власеница. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 22. децембра 1944 у Новом Селу код Бијељине;

Бурић Радмило, у НОБ ступио 1944., погинуо 14. јануара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Ејубовић Хусеина Абдулах, рођен 1926., у Брчком. УНОБ ступио 1944., борац, пошнуо у с. Којченовац 1. априла 1945. код Бијељине;

Екмецић Душана Никола, рођен у с. Војка, Стара Пазова. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо јула 1944. на Чакору;

Филиповић Родољуб, рођен 1927. у с. Маслошево, срез опленачки. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 1. марта 1945. у с. Рухотине;

Голић М. Милан, рођен 1926. у с. Брестовик, Гроцка. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 13. марта 1945. у с. Обријеж код Бијељине;

Гаврић Блажо, рођен 1922. у с. Барска. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 22. децембра 1944. у с. Петрово Поље код Бијељине;

Илић Момир, рођен у с. Рашковићи, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 23. децембра 1944. у с. Мала Обарска код Бијељине;

Илић Богосава Живадин, рођен 1926. у с. Брзоходе, Пожаревац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 1. марта 1945. у с., Рухотине;

Илић Живадин, рођен 1910. у с. Рашковићи, Кнић. У НОБ -у од 1944., десетар, погинуо 3. фебруара 1945. у с. Модран код Бијељине;

Имамовић Златомир, рођен 1926. у с. Ситарнице, Кнић, у НОБ-у од 1944., борац, погинуо 28. децембра 1944. у с. Богутово Село;

Ивановић Драгомир, рођен у с. Радицац. У НОБ ступио 1944., десетар, погинуо 18. јануара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Ивановић Миленко, борац, рођен у с. ЈТешница. У НОБ ступио 1944., погинуо 23. децембра 1944, у с. Дворови код Бијељине;

Ивановић Радосав, рођен 1920. у с. Лешница, срез јадарски. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 17. фебруара 1945. у с. Липовац код Зворника;

Јачисовић Милорад, рођен у Богатићу. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 14. јануара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Јаковљевић Танаска Симо, рођен 1925. у с. Слатина, Нови Пазар. У НОБ ступио 1944., борац;

Јаничијевић Миодраг, рођен 1925. у с. Велики Шењ, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 17. децембра 1944. у с. Ново Село код Бијелине;

Јанићијевић Радован, рођен 1925. у с. Грбице, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 24. децембра 1944. у с. Дворови код Бијелине;

Јанковић Миливоје, рођен 1926. у с. Рашковићи, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 22. децембра 1944. у с. Ново Село код Бијелине;

Јанковић Борћа Витомир, рођен у Бојнику, радник. У НОБ ступио 1944., борац;

Јанковић Живорад, рођен у с. Јабучје. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 27. јануара 1945. у с. Обријеж код Бијелине;

Јефтић Драган, рођен 1926. у Острожници. У НОБ ступио 1944., десетар, погинуо 2. фебруара 1945. у с. Мала Обарска код Бијелине;

Јефтић Драгољуб, рођен у с. Крепољин, Жагубица. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 27. јануара 1945. у с. Обријеж, код Бијелине;

Јеримић Милана Милован, рођен 1925. у с. Брњица, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 25. марта у с. Глоговац;

Јоксимовић Радомир, рођен у с. Брњица, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 25. јануара 1945. у с. Брод код Брчког;

Јовановић А. Александар, рођен у с. Бублица, Прокупље. У НОБ ступио 1944., борац;

Јовановић Бранко, рођен 1925. у с. Доња Комарница, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 16. децембра 1944. у с. Дворови код Бијелине;

Јовановић Драган, рођен у с. Грабовац, срез посавски. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 2. фебруара 1945. у с. Мала Обарска код Бијелине;

Јовановић Милан, рођен 1925. у Крагујевцу. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 22. децембра 1944. у Новом Селу код Бијелине;

Јовановић Бранка Милија, рођен 1925. у с. Сумеровач, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. априла 1945. у с. Андријевци код Славонског Брода;

Јовановић Милорад, рођен 1926. у Фочи. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 23. фебруара у с. Стрезево;

Јовановић Станка Никодије, рођен у с. Драговац, Бојник. У НОБ-у од 1944., политички комесар чете за везу, члан СКЈ;

Јовановић Милоша Владета, рођен у с. Грбица, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 6. маја 1945. у с. Лемеш;

Јовановић Павла Живојин, рођен у с. Бинђуша, Бојник. У НОБ-у од 1944., политички делегат вода;

Јовић Чедомира Драгослав, рођен 1925. у с. Поповић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 8. марта 1945. у с. Рухотине;

Карахасановић Раме Шериф, рођен 1927. у с. Шаторовићи, Брчко, земљорадник. У НОБ ступио 4. X 1943., а у бригаду 12. IV 1944., командир митраљеског вода.

Карић Божидар, рођен у с. Бадњевац, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 17. фебруара у с. Глумине;

Кочић Фадил, рођен 1925. У НОБ ступио 1945., борац, погинуо 3. маја 1945. на положају Виногради код Бјеловара;

Кокотовић Милош, рођен у Рачи, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 13. јануара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Коломбо Б. Ернесто, рођен у Комбајно, Милано, Италија. У НОБ-у од 1944., борац, нестао 4. маја 1945. код Бјеловара;

Косановић Борисав, у НОБ-у од 1944, десетар, погинуо 23. децембра у с. Мала Обарска код Бијељине;

Костић М. Миодраг, рођен у с. Лужница, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 1. марта 1945. у с. Рухотине;

Ковачевић Сима, рођен у Фочи. У НОБ-у од 1944., командир вода, погинуо 7. априла 1945. у с. Поточари код Брчког;

Ковачевић Васа, рођен у с. Ратаре. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 9. фебруара 1945. у с. Ново Село;

Крњић Радоја Живадин, рођен у с. Корман, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 4. априла 1945. у Брезовом Пољу код Брчког;

Лазаревић Новице Александар, рођен у с. Драча Крагујевац. У НОБ ступио 1944., командир вода, погинуо 5. априла 1945. код Брезовог Поља;

Лазаревић Драгица, рођена 1905. у с. Јездина, Чачак, У НОБ-у од 1944., болничарка, погинула 28. октобра 1944. на Бумбаревом Брду код Кнића;

Лекић Бранислав, рођен у с. Умчари, Гроцка. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 23. фебруара 1945. у с. Табанци код Зворника;

Лукјановић Станимир, рођен у с. Заклопача, Гроцка. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 9. фебруара 1945. на положају Дуге њиве код Зворника;

Мајсторовић Буре Јован, рођен у с. Петровице, Тузла. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 4. марта у с. Јоховац код Бијељине;

Максимовић Милета, рођен 1925, у с. Пајсијевић, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 13. јануара 1945. у с. Горња Брка, Брчко;

Максовић Грујица, рођен 1926. у с. Груза, Кнић. У НОБ-у од 1944., борац, нестао 20. фебруара 1945. код Јање;

Марић Миодраг, рођен у Краљеву. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у Новом Селу код Бијелине;

Марковић Чедомир, рођен у с. Лозовик, Гроцка. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 17. јануара 1945. у с. Улице код Брчког;

Марковић Драгољуб, рођен у с. Бистрица. У НОБ ступио 1944., десетар, погинуо 9. фебруара 1945. у Новом Селу;

Марковић Живојина Матеја, рођен у Крагујевцу. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 8. марта 1945. у с. Рухотине;

Марковић Ненада Радисав, рођен у с. Границе. У НОБ ступио 1944., десетар, погинуо 6. маја 1945. у с. Лемеш;

Марковић Властимир, рођен 1927. у срезу млавском. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 4. априла 1945. у с. Вршани;

Михајловић Михајла Милосав, рођен у с. Бублица, Прокупље. У НОБ-у од 1944., борац;

Михајловић Вукосав, рођен 1926. у с. Рамача, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 16. децембра 1944. у с. Дворови код Бијелине;

Миладиновић Милета, рођен 1926. у с. Везичево, Пожаревац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо марта 1945. у с. Батаре;

Милановић Борђе, рођен у с. Николинац, Сокобања. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 14. јануара 1945. у с. Улице код Брчког;

Миленковић Нићифора Цветко, рођен у с. Буковац, Прокупље. У НОБ-у од 1944., борац;

Миленковић Ристе Војислав, рођен у с. Бублица, Прокупље. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 17. октобра 1944. на Крагујевцу;

Милетић Петра Борко, рођен 1904. у с. Рујиште, Сокобања. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 20. априла 1945. у с. Горња Врба код Славонског Брода;

Милетић Милан, рођен у с. Рамача, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 23. децембра 1944. у с. Мала Обарска код Бијелине;

Милић Драган, рођен у с. Вучковица, Крагујевац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у Новом Селу код Бијелине;

Милојковић Драгиша, рођен у с. Мирашевац, Лепенички. У НОБ-у од 1944., борац, нестало 3. фебруара 1945. код Бијелине;

Милосављевић Радомир, рођен у с. Љуљаци, Кнић. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у Новом Селу код Бијелине;

Милошевић Драгомира Бранко, рођен у Руднику, Горњи Милановац, У НОБ-у од 1944., политички делегат вођа;

Милошевић Добривоје, рођен у с. Велереч, Горњи Милановац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у Новом Селу код Бијелине;

Милошевић Милован, рођен у с. Иванча, Младеновац. У НОБ ступио 1944., борац, погинуо 23. децембра 1944. у с. Дворови код Бијелине;

Милошевић Милован, рођен 1926. у срезу посавском. у НОБ-у од 1944., нестао 24. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Миловић Миливоје, рођен 1927. у Книћу. У НОБ ступио 1944., борац, болничар, погинуо 15. јануара у с. Горња Брка код Брчког;

Миросављевић Новица, у НОБ-у од 1944., десетар, погинуо 16. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Мишевић Милош, рођен 1925. у с. Претоке, Кнић. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 20. фебруара 1945. на положају Столице, код Зворника;

Мишић Душан, рођен 1925. у с. Гривац, Кнић. У НОБ-у од 1944., делегат вода, погинуо 16. децембра у с. Дворови код Бијељине;

Митровић Радојица, рођен 1927. у срезу качерском. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 3. марта 1945. у с. Дворови код Бијељине;

Митровић Паје Вјерослав, рођен 1924. у Вукосавцима, Лопаре, земљорадник, У НОБ и бригаду ступио 15. XI 1942., борац, командир чете.

Недељковић Јован, рођен у с. Брзан. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 18. децембра у с. Петрово Поље код Бијељине;

Николић Миодраг, рођен у с. Велики Шењ, Кнић. У НОБ-у од 1944., погинуо 18. децембра у с. Ново Село код Бијељине;

Николић Јеросима Станиша, рођен у с. Бублица, Прокупље. У НОБ-у од 1944., борац;

Николић Сретена Стојадин, рођен у с. Бублица, Прокупље. Члан КПЈ, курир штаба бригаде;

Новаковић Милентија Чедомир, рођен у с. Бучумет, Медвећа. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 27. октобра 1944. на Бумбаревом Брду код Кнића;

Новаковић Будимира Радисав, рођен у с. Јаружице, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 16. марта 1945. код Јање;

Њачић Илије Љубомир, рођен у с. Лозница, Пожаревац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 19. фебруара 1945. код Челопека.

Њевдић Р. Срећко, рођен 1926. у с. Трнова, Оплепац. У НОБ-у од 1944., десетар, погинуо 18. априла 1945. у с. Зденци;

Обрадовић Бранко, рођен 1926. у с. Лазница, Пожаревац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 13. јануара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Обрадовић Драгослав, рођен у Книћу. У НОБ-у од 1944., борац, нестао 23. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Обрадовић Милан, рођен 1927. у с. Брезовац, срез орашачки. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 14. јануара 1945. у с. Рахић код Брчког;

Опарица Марко, рођен у с. Соколац, Јајце. У НОБ-у од 1943., командир вода, погинуо 5. јуна 1944. код Пљеваља;

Пајовић Петар, рођен у с. Рогојевцу, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 24. децембра 1945. у с. Дворови код Бијељине;

Памињарић Ивана Петар, рођен у с. Лазница, Пожаревац, борац, погинуо 1. марта 1945. у с. Кардашица код Бијељине;

Пауновић Симе Миодраг, рођен у с. Бублица, Прокупље. У НОБ-у од 1944., члан КПШ, командир минобацачког одељења;

Пауновић Н. Сретен, рођен у с. Бањани срез тамнавски. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 28. јануара 1945. у Бијељини;

Павловић Радомир, рођен у с. Мала Крсна, Смедерево. У НОБ-у од 1944., борац, болничар, погинуо 23. децембра 1944. у с. Мала Обарска код Бијељине;

Перковић Велија, рођен 1926. у Брчком. У НОБ-у од 1945. борац, погинуо 3. маја 1945. у с. Виногради код Бјеловара;

Пешић Мите Стојадин, рођен у с. Лезане, Бојник. У НОБ ступио 1944., борац;

Петковић Божидар, рођен у Крагујевцу. У НОБ од 1944., борац, погинуо 28. јануара 1945. код Бијељине;

Петров Георгије, рођен у Бугарској. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 15. јануара 1945., у с. Горња Брка код Брчког;

Петровић Богољуб, рођен у с. Грлице, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 4. марта 1945. у с. Јаховцу;

Петровић Милутин, рођен у с. Драча, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 30. септембра 1944. код Угљевика;

Поповић Стевана Живорад, рођен 1925. у с. Пударци, Гроцка. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 4. априла 1945. код Брезовог Поља;

Прокић Радоје, рођен 1926. у с. Дивостин, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., командир вода, погинуо 9. фебруара 1945. код Новог Села;

Радиано Елијо, рођен у Италији. У НОБ-у од 1945., борац, погинуо 3. маја 1945. у с. Виногради код Бјеловара;

Радошевић Милентија Владимир, рођен у с. Грбице, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 8. марта 1945. у с. Јоховац;

Радуловић Ж. Божидар, рођен у с. Стубла, Косанчић, десетар;

Раић Мирко, рођен у Такову. У НОБ-у од 1944., борац, нестало 23. децембра 1944. у с. Мала Обарска код Бијељине;

Ракић Боровоје, рођен у с. Венчане, Оплепац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 13. јануара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Ракић Чедомира Живојин, рођен у с. Крњево, Велико Орашје. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 1. марта 1945. у с. Јоховац;

Росић Милован, рођен 1927. у с. Манојловци, срез Орашачки. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 17. јануара у с. Улице код Брчког;

Сабо Решад, рођен у Рачи, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 16. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Сабо Стјепан, рођен у Винковцима. У НОБ-у од 1945., борац, погинуо 3. маја 1945. на Билогори у Словенији;

Сарајлић Мехе Хусеин, рођен у Брчком. У НОБ-у од 1945., борац, погинуо 20. априла 1945. у с. Горња Врба код Славонског Брода;

Секић Бранислав, рођен у с. Умчари, Гроцка. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 20. фебруара 1945. у с. Модран;

Секулић Марко, рођен у с. Чумић, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 3. фебруара 1945. у с. Модран код Бијељине;

Секулић Радоња, рођен 1925. у с. Гунцати, Кнић. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 23. фебруара 1945. код с. Табанци;

Симовић Богољуб, рођен 1910. у с. Крчмаре, Крагујевац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 4. марта 1944. у с. Кардашица код Бијељине;

Скобаљац Љубица, у НОБ-у од 1944., борац, погинула 23. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Слишковић Радисав, рођен 1912. у с. Бошњане, срез лепички. У НОБ-у од 1944., командир вода, погинуо 27. јануара 1945. у с. Обријеж код Бијељине;

Спасојевић Живорад, рођен у срезу подгорском. У НОБ-у од 1944., десетар, погинуо 3. фебруара 1945. у с. Мала Обарска код Бијељине;

Спасојевић Никола, рођен у с. Патковача, Бијељина. У НОБ-у од 1944., борац, нестало 5. фебруара 1945. код Бијељине;

Станић Милан, рођен у с. Осаница, Пожаревац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 9. фебруара 1945., Дуге њиве код Зворника;

Станивуковић Јово, рођен у с. Рајићи, Новска. У НОБ-у од 1944., погинуо 17. децембра 1944. у с. Петрово Поље код Бијељине;

Станковић Јакова Богдан, рођен 1925. у с. Драговац, Бојник. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 8. марта 1945. у с. Јаховац;

Станковић Јован, рођен 1908. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 16. децембра у Петровом Пољу код Бијељине;

Станковић Стевана Спомен, рођен у с. Стублине, срез посавски. У НОБ-у од 1945., борац, погинуо 19. априла 1945. у с. Рушчица;

Станковић Радосав, рођен у с. Ковачевац, Младеновац. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 18. децембра 1944. у с. Ново Село код Бијељине;

Станковић Николе Милан, рођен у с. Еуковац, Прокупље. У НОБ-у од 1944., члан КПЈ, командир вода;

Станковић Чедомира Станиша, рођен 1925. у с. Орешковица, срез млавски. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 1. марта 1945. у Дугом Пољу;

Станковић Живојин, рођен 1908. у Обреновцу. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 4. марта 1945. у с. Јоховац;

Станојевић Бурђа Веселин, рођен у Призрену. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 4. марта 1944. у с. Брањево;

Стефановић Рајка Драгица, рођена у с. Липовац, срез таковски. У НОБ-у од 1944., референт санитета батаљона, водник, погинула 8. марта 1945. у с. Јоховац;

Степановић Михаила Јово, рођен 1925. у с. Пашево, Вла-
сеница. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 8. марта у с. Јоховац;

Стевановић Мићко, рођен 1912. у с. Лончаник, срез по-
савски. У НОБ-у од 1944., борац, нестао 13. јануара 1945. у с.
Горња Брка код Брчког;

Стевић Драгутин, у НОБ-у од 1944., борац, погинуо 13. ја-
нуара 1945. у с. Горња Брка код Брчког;

Стојановић Милорада Миливоје, рођен 1927. у с. Речица,
Бојник. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 6. маја 1945. у с.
Лемеш;

Стојановић Добросава Радивоје, рођен 1925. у с. Буко-
вац, Прокупље. У НОБ-у од 1944., члан КПЈ, командир митра-
л>еског одјељења;

Стојковић Остоје Драгић, рођен у с. Сумеровац, Кнић.
У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 8. марта 1945. у с. Јоховац;

Стојковић Светозара Јово, рођен у с. Угриновци, Земун.
У НОБ-у од 1945., борац, погинуо 3. априла 1945. у с. Којчи-
новац;

Шерић Авдо, рођен на Озрену, Сарајево. У НОБ-у од
1945., борац, погинуо 19. априла 1945. у с. Рушица;

Чемерагић Дуата Сафет, рођен у с. Лаштва, Требиње.
У НОБ-у од 1945., погинуо 20. априла 1945. у с. Горња Врба
код Славонског Брода;

Сертић Радосав, рођен 1925. у с. Кусадак, срез јасенички.
У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 15. марта 1945. у с. Обријеж
код Бијељине;

Сопић Рајка Живко, рођен у с. Витошевац, ражањски.
У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 5. априла 1945. у с. Вршани;

Тирнанић Бранислава Сава, рођен у с. Крњево, Велико
Орашје. У НОБ од 1944., борац, погинуо 4. априла 1945. у с.
Вршани;

Тодоровић Сретен, рођен у Грузи. У НОБ-у од 1944.,
борац, погинуо 16. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Томић Радивоја Бранислав, рођен 1911. у Брзану. У НОБ-у
од 1944., борац, погинуо 17. априла 1945. на Врпољу;

Тошовић Реља, рођен 1927. у с. Венчане. У НОБ-у од 1944.,
борац, погинуо 24. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Тошнић Миленка Војислав, рођен 1926. у с. Славковица,
Љиг. У НОБ-у од 1944., десетар, пушкомитраљецац, погинуо
8. децембра 1944. на Варди;

Трбојевић Милан, рођен 1913. у Грачацу. У НОБ-у од 1944.,
командир вода, погинуо 21. децембра 1944. у с. Мала Обарска
код Бијељине;

Тривуновић Чедомир, рођен у срезу посавском. У НОБ-у
од 1944., борац, погинуо 23. децембра 1944. у с. Дворови код
Бијељине;

Урбан Михајла Степа, рођен 1927. у Ади, САП Војводина.
У НОБ-у од 1945., борац, погинуо 3. маја 1945. на Билогори
у Славонији;

Васић Боровоје, рођен 1926. у с. Кушиљево, срез ресавски. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 9. фебруара 1945. Дуге њиве код Зворника;

Васиљевић Радомир, рођен у с. Рабровац, срез јасенички. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 2. фебруара 1945. у с. Мала Обарска код Бијељине;

Васковић Синиша, рођен у Илици, Сарајево. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 23. децембра 1944. у с. Мала Обарска код Бијељине;

Врађанин Милош, рођен у с. Велико Поље, срез посавски. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 9. фебруара 1945. Дуге њиве код Зворника;

Вујичић Првослав, рођен у Брзану. У НОБ-у од 1944., погинуо 23. децембра 1944., у с. Патковача код Бијељине;

Вукичевић Момир, рођен у с. Трговиште. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 16. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Вуковић Радосав, рођен у с. Поповић, срез космајски. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 3. маја 1945. у с. Маркови Виногради код Бијељине;

Зарчић Никола, рођен у с. Угриновци, Земун. У НОБ-у од 1944., борац, погинуо 24. децембра 1944. у с. Дворови код Бијељине;

Зарић Божидар, рођен у с. Бадњевац, срез лепенички. Погинуо 17. фебруара 1945. у с. Глумине;

Златковић Владимира Петроније, рођен у с. Лозане, Бојник, радник, Србин. У НОБ-у од 1944., члан КПЈ, интендант батаљона;

Живановић Чедомир, у НОБ-у од 1944., десетар, погинуо 24. децембра 1944., у с. Дворови код Бијељине;

Живковић Вукашина Добросав, рођен у с. Плавце, Бојник. У НОБ-у од 1941. у Шестој бригади од 1944., члан КПЈ, командир вода;

Жунић Михајла Михајло, у НОБ-у од 1944., борац, погинуо 14. маја 1944. на Словењградец.

Благојевић Љубисав, рођен 1920. године у селу Коњуши, Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од септембра 1944. године, борац.

Чолић Мирослава Драгомир, рођен 1929. године у селу Лужнице, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. године, борац.

Бокић Милована Добросав, рођен 1927. године у селу Рамаћа-Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. године, борац. Погинуо 1945. године на Козлуку код Зворника

Десивојевић Петља Љубиша, рођен 1923. године у селу Кнић, Србин, пекар, у бригади од октобра 1944. године, водник вода.

Ивановић Јована Живадин, рођен 1942. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник, V бригади од октобра 1944. год. ПОГИНУО крајем 1944. године у Шаторњи.

Јаковљевић Душана Драган, рођен у селу Дивостин, Крагујевац, 1926. године, Србин, ђак, у бригади од октобра 1944. године, делегат вода. Погинуо фебруара 1945. године код Бијељине.

Јаковљевић Радоја Мирослав, рођен 1921. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. год. борац. Погинуо на Сувору крајем 1944. године.

Јаковљевић Јована Божидар, рођен 1925. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. год. борац. Умро 1945. године од тифуса у Брчком.

Јоксимовић Живана Радосав, рођен 1925. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник у бригади од октобра 1944. год. Погинуо 1945. године у Босни. Борац.

Карић Радојка Милован, рођен 1924. године у селу Лужнице — Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од септембра 1944. године, борац, инвалид.

Митровић Животе Вукосав, рођен 1926. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. год. борац. Погинуо 1945. године на Бијељики.

Некторијевић Драгољуба Бранко, рођен 1926. године у селу Дивостин — Крагујевац, Србин, столар, у бригади од октобра 1944. године, борац. Погинуо фебруара 1945. године код Бијељине.

Нешовић Жика Радојица, рођен 1923. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. године, борац. Погинуо почетком 1945. године на Мајевици.

Пантелић Живојина Драгољуб, рођен 1926. године у селу Миранићи — Пајазитово, Србин, бравар, у бригади од октобра 1944. године, борац, инвалид.

Савовић Радојице Стојан, рођен 1927. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. године, борац. Погинуо крајем 1944. године на Бумбаревом Брду.

Савовић Михајла Душан, рођен 1927. године у селу Рамаћа — Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од октобра 1944. године, борац. Погинуо 1945. године код Бијељине.

Славковић Мијодрага Рајко, рођен 1915. године у селу Лужнице, Србин, у бригади од октобра 1944. године, члан СКОЈ-а, старији водник, инвалид, умро 1973. године.

Зорић Војислава Михајило, рођен 1913. године у селу Божетиће -- Златар, Србин, ливац, у бригади од октобра 1944. године, млађи водгак.

Катанић Милана Бранко, рођен 9. 11. 1925. године у селу Лужнице, Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од 15. октобра 1944. године, командир вода.

Милутиновић Милана Живомир, рођен 3. 8. 1926. године у селу Маслешево, Крагујевац, Србин, земљорадник, у бригади од 10. октобра 1944. године, водник.

Ристовић Ристе Радиша, рођен 15. 2. 1925. године у селу Опланић — Кнић, Србин, земљорадник, у бригади од 2. 11. 1944. године, старији водник.

**СПИСАК БОРАЦА ЗА КОЈЕ НИЈЕ УТВРБЕНО МЈЕСТО
И ВРИЈЕМЕ ПОГИБИЈЕ, ОДНОСНО НЕСТАНКА,
А ВОДЕ СЕ У ЕВИДЕНЦИЈИ:**

Бркић Борђе, рођен у с. Велико Орашје, Марковац,
Цветановић Стеван,
Буричић Милован, борац,
Марковић Милан,
Милорадовић Милан,
Милосављевић Милован, рођен 1928., борац,
Пауновић Стевана Милан, борац,
Петровић Чедомир, борац,
Савић Бошко,
Секулић Радомир, рођен 1927. у с. Гунцати, Кнић, борац,
Стефановић Живојина Радојко, борац,
Тадић Стево.

Народноослободилачки покрет и социјалистичка револуција у источној Босни имају бројне специфичности које су предмет многих научних дисциплина: историјских, социолошких, економских, политичких и других. У свим ратним збивањима прворазредно мјесто има КПЈ, која је и у источној Босни била организатор, и предводник народноослободилачког рата и револуције.

Због тога је разумљиво што су савременици догађаја жељели да кроз своја свједочења (Зборник сјећања „Источна Босна у НОБ-у“) кажу шта се, кагсо и зашто тамо десило. Али је и пажња научника, историчара и публициста била оријентисана на догађаје у источној Босни (Р. Чолаковић: Записи из НОР-а; др. З. Антонић: Устанак у источној и централној Босни 1941; А. Хумо: Године искушења и подвига; С. Вугсмановић: Мемоари — књ. I и многи други радови) што упућује на закључак колико је ово подручје било важно за народноослободилачки покрет.

Наша пажња је окренута, првенствено, војним питањима која се зато и третирају у овој монографији о Шестој пролетерској источнобосанској бригади. О бригади је писано и раније (Р. Петовар: Шеста пролетерска источно-босанска бригада — издање VII ЈНА 1951., „Били смо борци Шесте бригаде“ и „Борбени пут Шесте пролетерске бригаде“ издања Наша ријеч — Зеница 1968. и 1978), у монографији Седамнаеста НОУ дивизија (Г. Мандић) доста простора је посвећено Шестој бригади, а било је и других значајних прилога, чији су аутори: Д. Олбина, М. Финци, А. Ђонлагић, С. Поповић, С. Мичановић Т. Вујасиновић и други, који су од-

белике користи за стварање цјелине о ономе што се збивало на борбеном путу бригаде.

Шеста пролетерска је првенац партизанских бригада у источној Босни (било их је још седам) и њихова матица. Она је у тешкој историји сједињавала слободарске идеале и револуционарна стремљења свих народа који живе у источној Босни, па је и разумљиво што је постала легенда народа овог краја.

Због тога је жеља аутора, и свих који су са њима сарађивали, била да се и на овај начин одуже херојству и величини и да читаоце подсјете на њене борбе и маршове, на дивне ратне другове и другарице, од којих су многи дали своје животе, а преживјели борци своју младост.

Уложили смо велики труд и учинили смо колико смо могли и умјели, у чему су нам помогли многи ратни другови, рецензенти, редактори, уредници и други. Користили смо постојећу документацију наших и непријатељевих јединица и све, или бар претежно све што је о њој до сада написано, а узели смо све за шта смо оцјенили да ће још више обогатити наша сазнања о нашој херојској Шестој бригади.

Захвални смо свима који су нам помогли и који су нам давали подстрека да на овом петогодишњем раду не застанемо и не посустанемо. Највише нас је носио осјећај љубави према бригади, њеним борцима и борбеним дејствима.

Посебну захвалност дугујемо — Рођку Чолаковићу на предговору који је објављен као уводни дио ове монографије.

Београд, јуна 1982. године

Руди Петовар
Саво Трикић

САДРЖАЈ

Умјесто предговора — — — — —	5
I ДИО	
РАЗВИТАК НОП-а У ИСТОЧНОЈ БОСНИ У ПРВОЈ РАТНОЈ ГОДИНИ — — — — —	23
1. ПРИПРЕМЕ КПЈ ЗА УСТАНАК И ОДЛУКА О ДИЗАЊУ УСТАНКА — — — — —	25
а) Ситуација прије и после капитулације Југославије	25
б) Припреме КПЈ за устанак и одлука о дизању устанка — — — — —	30
ц) Војно-политичко савјетовање у Столицама — — — — —	32
2. РАЗВИТАК УСТАНКА, ФОРМИРАЊЕ И РАЗВОЈ ПАРТИЗАНСКИХ ОДРЕДА, РАД ПАРТИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И СТВАРАЊЕ НАРОДНЕ ВЛАСТИ — — — — —	34
а) НОПО „Звјезда“ — — — — —	36
б) Калиновачки НОПО — — — — —	41
ц) Романијски НОПО — — — — —	44
д) Бирчански НОПО — — — — —	52
е) Мајевички НОПО — — — — —	60
ф) Озренски НОПО — — — — —	65
3. О ЧЕТНИШТВУ — — — — —	71
4. ДОЛАЗАК ЦК КПЈ И ВШ У ИСТОЧНУ БОСНУ И ВОЈНО-ПОЛИТИЧКО САВЈЕТОВАЊЕ У ИВАНЧИЈЕИМА — — — — —	78
5. ЗИМСКА И ПРОЉЕТНА ОФАНЗИВА У ИСТОЧНОЈ БОСНИ — — — — —	
(јануар—фебруар и април—мај 1942. године) — — — — —	82
6. О ЧИЧИ РОМАНИЈСКОМ — — — — —	89
II ДИО	
КАКО ЈЕ ФОРМИРАНА БРИГАДА И БОРБА ЗА ОПСТАНАК У ИСТОЧНОЈ БОСНИ — — — — —	93

1. ВОЈНО-ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА У ИСТОЧНОЈ БОСНИ У ПРОЉЕЕЕ И ЛЈЕТО 1942. ГОДИНЕ	— — —	95
2. КАКО ЈЕ ФОРМИРАНА БРИГАДА (март—август 1942. год.)	— — — — —	102
а) Први ударни батаљон (Романијски)	— — — — —	102
б) Други ударни батаљон (Мајевички)	— — — — —	107
ц) Трећи ударни батаљон (Зеничко-бирчански)	— — — — —	111
д) Формирање Групе ударних батаљона и одлука о покрету према Шековићима	— — — — —	112
е) Бригада-борбени колектив	— — — — —	120
ф) Прва акција (напад на усташку посаду у Власеници)	— — — — —	125
и) Проглашење бригаде	— — — — —	129
3. БОРБА ЗА ОПСТАНАК БРИГАДЕ У ИСТОЧНОЈ БОСНИ		135
а) Први и други покушај одласка на Мајевицу	— — — — —	135
б) Офанзива на Шековиће	— — — — —	139
ц) Долазак на Мајевицу	— — — — —	146
д) Требава	— — — — —	154
е) Прелазак у Срем	— — — — —	160

III ДЕО

УДРУЖЕНЕ СНАГЕ ШЕСТЕ БРИГАДЕ И СРЕМСКОГ ОДРЕДА (октобар 1942. — фебруар 1943)	— — —	165
1. РАЗВИТАК НОП-а У ВОЈВОДИНИ	— — — — —	167
2. БРИГАДА У СРЕМУ	— — — — —	170
а) Босутске шуме и сусрет са Сремцима	— — — — —	170
б) Борба код Дворца	— — — — —	175
ц) На Фрушкој гори	— — — — —	181
3. ОДЛУКА О УДРУЖИВАЊУ БРИГАДЕ И ОДРЕДА И ПРЕЛАЗАК НА МАЈЕВИЦУ	— — — — —	183
4. ЗАЈЕДНИЧКЕ БОРБЕ НА МАЈЕВИЦИ	— — — — —	192
а) Први удари по четницима	— — — — —	192
б) Ослобођење Лопара и Јабланице	— — — — —	196
ц) Даље чишћење Мајевике	— — — — —	200
д) Слом четника на Малешевцима (28. 11. 42.)	— — — — —	202
е) Обнављање 2. мајевичког партизанског одреда и сређивање јединица	— — — — —	210
ф) Њемачка офанзива на Мајевици (14—20. 12. 42.)	— — — — —	213
5. БИРАЧ И РОМАНИЈА	— — — — —	222
а) Долазак бригаде, Сремског и Мајевичког одреда	— — — — —	222
б) На Романији	— — — — —	224

ц) Напад на домобранско упориште Цапарде — Пов- вратак Сремског и Мајевичког одреда на Мајевицу	232
--	-----

IV ДИО

БРИГАДА У ВРИЈЕМЕ БИТКЕ НА НЕРЕТВИ — — —	241
1. ПРЕДАХ И СРЕБИВАЊЕ — — — — —	243
2. НАРЕБЕЊЕ ВРХОВНОГ ШТАБА ЗА ПОКРЕТ ПРЕМА ГЛАВНОЈ ОПЕРАТИВНОЈ ГРУПИ НОВ И ПОЈ — —	246
3. НАПАД ЧЕТНИКА НА ШЕКОВИЕЕ — — — — —	248
4. ПОКРЕТ БРИГАДЕ НА РОМАНИЈУ — — — — —	252
а) Напад на усташко упориште у Хан Краму — —	252
б) На Гласинцу — — — — —	256
ц) Напад на усташко упориште у Милићима и Закло- пачи — — — — —	257
5. ФОРМИРАЊЕ 1. МАЈЕВИЧКЕ И 1. ВОЈВОБАНСКЕ БРИГАДЕ — — — — —	258
а) Прва мајевичка бригада — — — — —	258
б) 1. војвођанска бригада — — — — —	260
6. ОДЛАЗАК У САСТАВ ОПЕРАТИВНЕ ГРУПЕ НОВ И ПОЈ — — — — —	261
7. КОД ВРХОВНОГ КОМАНДАНТА — — — — —	266

V ДИО

БРИГАДА У ПЕТОЈ ОФАНЗИВИ — — — — —	271
1. УОЧИ ОФАНЗИВЕ — — — — —	273
2. ПЛАНОВИ ОПЕРАЦИЈЕ И РАСПОРЕД СНАГА — —	277
а) План њемачке команде — — — — —	277
б) План Врховног штаба — — — — —	280
3. БОРБЕНА ДЕЈСТВА БРИГАДЕ — — — — —	283
а) Уводне борбе око Чајничка — — — — —	283
б) Челебпћ — — — — —	289
ц) Вучево — — — — —	303
д) Кошур — — — — —	311
е) Врбница и Требичина — — — — —	321
4. ПОСЛИЈЕ ПРОБОЈА — — — — —	328

VI ДИО

ПРЕАОМНА ЈЕСЕН (Ослобођење источне Босне)	— —	341
1. ГЛАВНА ОПЕРАТИВНА ГРУПА У ИСТОЧНОЈ БОСНИ		343
а) Противофанзива Главне оперативне групе	— — —	345
б) Напад на гарнизон у Соколцу	— — — — —	346
2. ФОРМИРАЊЕ 17. ИСТОЧНОБОСАНСКЕ НОУ ДИВИЗИЈЕ	— — — — —	347
а) Њемачко-ушастка противофанзива	— — — — —	348
б) Зашгита рањеника	— — — — —	350
ц) У Врховном штабу	— — — — —	352
д) Војно-партијско савјетовање бригаде (3. август 1943)	— — — — —	355
3. БРИГАДА У САСТАВУ 17. НОУ ДИВИЗИЈЕ	— —	357
а) Борбе на Требави и Озрену (август—септембар 1943)	— — — — —	359
4. ТРЕИИ КОРПУС НОВЈ У ИСТОЧНОЈ БОСНИ	— —	363
а) Ослобођење Тузле и тузланског индустријског базена (29. 9. — 7. 10. 1943)	— — — — —	364
б) Ослобођење Вареша	— — — — —	391
ц) Бригада на Романији	— — — — —	396

VII ДИО

ШЕСТА ОФАНЗИВА У ИСТОЧНОЈ БОСНИ	— — — —	407
1. ВОЈНО-ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА		409
а) План штаба 3. корпуса	— — — — —	414
б) Уводне борбе	— — — — —	416
2. БОРБЕНА ДЕЈСТВА БРИГАДЕ		417
а) Борба на Бетњу	— — — — —	417
б) Борбе на Озрену (добојском)	— — — — —	421
ц) Осврт на протекле борбе	— — — — —	425
3. НАПАД НА ГАРНИЗОН У ТУЗЛИ	— — — — —	427
У Сребреничком крају	— — — — —	434

VIII ДИО

ПРИПРЕМЕ ЗА ПРЕЛАЗАК ПРЕКО ДРИНЕ И ПРОДОР У СРБИЈУ	— — — — —	447
БРИГАДА У СЕДМОЈ НЕПРИЈАТЕЉСКОЈ ОФАНЗИВИ		449
ПОКРЕТ ПРЕМА ВЛАСЕНИЦИ И БОРБЕ НА КРАЉЕВОЈ ГОРИ	— — — — —	454
ДЕВЕТАК—ОЛОВО—СОКОЛАЦ	— — — — —	460
ПОКРЕТ ПРЕМА ЦРНОЈ ГОРИ	— — — — —	467

3. ПОКРЕТ ПРЕКО НАШИЦА У РЕЈОН ВИРОВИТИЦЕ	657
4. ОСАОБОБЕЊЕ БЈЕЛОВАРА И КРИЖЕВАЦА — — —	659
5. БОРБЕ У РЕЈОНУ СЛОВЕЊГРАДЕЦ—ДРАВООГРАД —	662

ХИИ ДИО

ЗБИРНИ ПОДАЦИ О БОРЦИМА БРИГАДЕ — — — —	669
---	-----

Технички уредник
НИКОЛА САВИН

Коректор
ЈОВАН ДЕЛИБАШИЋ

Корице
МИРОСЛАВ ВАЈИЕ

Штампа; ГРО „Култура“ — ООУР „Слободан Јовић“ — Београд
Стојана Прогића 52